Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
YVESA BOTA,
predstavljeni 25. julija 2018 [1]

Zadeva C-247/17

Denis Raugevicius

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Korkein oikeus (vrhovno sodišče, Finska))

„Predhodno odločanje – Državljanstvo Unije – Člena 18 in 21 PDEU – Prošnja tretje države, naslovljena na državo članico, za izročitev državljana Unije, ki je državljan druge države članice in je uresničeval pravico do prostega gibanja v prvi državi članici – Prošnja za izročitev, podana zaradi izvršitve kazni odvzema prostosti, in ne zaradi kazenskega pregona – Varstvo lastnih državljanov pred izročitvijo – Omejitev prostega gibanja – Cilj preprečevanja nevarnosti nekaznovanosti oseb, ki so storile kaznivo dejanje – Cilj zagotoviti obsojencu boljše možnosti za ponovno vključitev v družbo“

1. Na podlagi tega predloga za sprejetje predhodne odločbe bo moralo Sodišče dopolniti svojo sodno prakso s področja izročanja državljanov Evropske unije, ki so uveljavljali svojo pravico do prostega gibanja v državi članici, ki ni država članica njihovega državljanstva.

2. Medtem ko se sodna praksa, ki jo je Sodišče oblikovalo od sodbe z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, [2] nanaša na prošnje za izročitev, ki so jih tretje države podale zaradi kazenskega pregona, se obravnavana zadeva nanaša na prošnjo za izročitev, ki so jo ruski organi naslovili na finske organe v zvezi z Denisom Raugeviciusom, litovskim in ruskim državljanom, zaradi izvršitve kazni.

3. V teh sklepnih predlogih bom Sodišču predlagal, naj razsodi, da je treba člena 18 in 21 PDEU razlagati tako, da mora v okoliščinah, kot so te v sporu o glavni stvari, v katerih tretja država državi članici, v kateri je državljan Unije, ki je državljan druge države članice, poda prošnjo za izročitev zaradi izvršitve zaporne kazni, ki je bila naložena v tej tretji državi, zaprošena država članica preučiti, ali bi glede na vezi obsojenca s to državo izvršitev kazni v tej državi članici lahko spodbudila njegovo ponovno vključitev v družbo. Če je odgovor pritrdilen, mora navedena država članica uporabiti vse instrumente mednarodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, ki so ji na voljo v zvezi s tretjo državo prosilko, da pridobi njeno soglasje za izvršitev zadevne kazni na svojem ozemlju, po potrebi potem, ko je bila ta kazen prilagojena glede na kazen, ki jo določa kazenska zakonodaja zadevne države članice za istovrstno kaznivo dejanje.

1 Jezik izvirnika: francoščina.

2 C-182/15, EU:C:2016:630.

I. Pravni okvir

A. Evropska konvencija o izročitvi

4. Člen 1 Evropske konvencije o izročitvi, ki jo je Svet Evrope sprejel 13. decembra 1957,[3] določa:

„Pogodbenice se obvezujejo, da si bodo v skladu z določbami in pogoji te Konvencije predale vse osebe, proti katerim pristojni organi pogodbenice prosilke vodijo postopek za kaznivo dejanje ali za katerimi so omenjeni organi razpisali tiralico, da bi jih lahko obsodili ali priprli."

5. Člen 6 Evropske konvencije o izročitvi, naslovljen „Izročitev državljanov", določa:

„1.

a) Pogodbenica ima pravico zavrniti izročitev svojih državljanov.

b) Vsaka pogodbenica lahko z izjavo ob podpisu ali shranitvi listine o ratifikaciji ali pristopu zase opredeli izraz ‚državljani' za namene te Konvencije.

c) Državljanstvo se določi med odločitvijo glede izročitve. […]

2. Če zaprošena pogodbenica ne izroči svojega državljana, mora na zahtevo pogodbenice prosilke predati zadevo svojim pristojnim organom, da lahko sprožijo postopek, če se to šteje za ustrezno. V ta namen se spisi, podatki in dokazi v zvezi s kaznivim dejanjem pošljejo brezplačno na način, določen v 1. odstavku 12. člena. Pogodbenico prosilko je treba obvestiti, kako je rešena njena prošnja."

6. Republika Finska je glede člena 6 Evropske konvencije o izročitvi podala to izjavo:

„Za namene te [k]onvencije izraz ‚državljani' pomeni državljane Finske, Danske, Islandije, Norveške in Švedske, pa tudi tujce s stalnim prebivališčem v teh državah."

B. Finsko pravo

7. V skladu s členom 9, tretji odstavek, Suomen perustuslaki (finska ustava) (1999/731) „[f]inskega državljana ni dovoljeno […] izročiti drugi državi ali ga tja premestiti proti njegovi volji. Z zakonom pa se lahko določi, da se lahko zaradi kaznivega dejanja ali zaradi sodnega postopka […] finski državljan izroči drugi državi, v kateri sta zagotovljena varstvo njegovih človekovih pravic in pravno varstvo, ali tja premesti."

8. Laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta (zakon o izročitvi zaradi kaznivega dejanja) (456/1970)[4] z dne 7. julija 1970 v členu 2 določa, da finskega državljana ni dovoljeno izročiti.

9. Člen 14, prvi odstavek, zakona o izročitvi določa:

„Oikeusministeriö [(ministrstvo za pravosodje, Finska)] odloči, ali se prošnji za izročitev ugodi."

3 V nadaljevanju: Evropska konvencija o izročitvi.

4 V nadaljevanju: zakon o izročitvi.

10. Člen 16, prvi odstavek, zakona o izročitvi določa:

„Če je oseba, za katere izročitev se prosi, med preiskavo ali v vlogi, ki je prispela na ministrstvo za pravosodje pred odločitvijo o zadevi, navedla, da po njenem mnenju niso izpolnjeni pravni pogoji za izročitev, mora ministrstvo, če prošnje za izročitev ne zavrne takoj, pred odločitvijo o zadevi za mnenje zaprositi Korkein oikeus [(vrhovno sodišče, Finska)]. Ministrstvo lahko za mnenje zaprosi tudi v drugih primerih, če meni, da je to potrebno."

11. V skladu s členom 17 zakona o izročitvi „Korkein oikeus [(vrhovno sodišče)] preuči, ali se lahko ob upoštevanju členov od 1 do 10 tega zakona in ustreznih določb mednarodne konvencije, ki zavezuje Finsko, prošnji za izročitev ugodi. Če Korkein oikeus [(vrhovno sodišče)] ugotovi, da za izročitev obstaja ovira, se prošnji za izročitev ne sme ugoditi."

12. Poleg tega se lahko kazen odvzema prostosti, ki jo je naložilo sodišče države, ki ni država članica Unije, izvrši na Finskem v skladu z Laki kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa (zakon o mednarodnem sodelovanju pri izvrševanju določenih kazenskopravnih sankcij) (21/1987) z dne 16. januarja 1987. Člen 3 tega zakona določa:

„Kazen, ki jo naloži tuje sodišče, se lahko izvrši na Finskem, če:

1. je obsodilna sodba v državi, v kateri je bila izdana, pravnomočna in izvršljiva,

[…]

3. je država, v kateri je bila kazen naložena, za to zaprosila ali je s tem soglašala.

Kazen, ki vključuje odvzem prostosti, se lahko izvrši na Finskem v skladu s prvim odstavkom, če je obsojeni finski državljan ali tujec, ki ima na Finskem stalno prebivališče, in če se obsojeni s tem strinja. […]"

II. Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

13. D. Raugevicius, ki ima litovsko in rusko državljansko, je bil 1. februarja 2011 v Rusiji obsojen zaradi kaznivega dejanja v zvezi s prepovedanimi drogami, ker je imel v posesti mešanico, ki je vsebovala 3,04 grama heroina, brez namena prodaje. Obsojen je bil na pogojno zaporno kazen.

14. Sodišče v Leningrajski oblasti (Rusija) je 16. novembra 2011 preklicalo pogojno obsodbo zaradi neizpolnitve obveznosti, povezanih z nadzorom, in obsodilo D. Raugeviciusa na štiriletno zaporno kazen.

15. Dne 12. julija 2016 je bila za D. Raugeviciusom razpisana mednarodna tiralica.

16. Käräjäoikeus (sodišče prve stopnje, Finska) je 12. decembra 2016 zoper D. Raugeviciusa odredilo prepoved zapustitve ozemlja države.

17. Ruska federacija je 27. decembra 2016 Republiki Finski podala prošnjo za izročitev, s katero je to državo članico zaprosila, naj D. Raugeviciusu odvzame prostost in ga izroči Rusiji zaradi izvršitve zaporne kazni.

18. D. Raugevicius je izročitvi ugovarjal, pri čemer se je skliceval med drugim na to, da že dalj časa živi na Finskem in ima v tej državi članici dva otroka, ki sta finska državljana.

19. Ministrstvo za pravosodje je 7. februarja 2017 zaprosilo Korkein oikeus (vrhovno sodišče) za mnenje v zvezi z vprašanjem, ali obstaja kakšna pravna ovira glede izročitve D. Raugeviciusa Rusiji.

20. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) pojasnjuje, da je njegov status, kadar podaja mnenje v okviru prošnje za izročitev, drugačen od tistega, ki ga ima navadno v pravosodnem sistemu. Vendar meni, da ga je treba tudi v tem okviru na podlagi sodne prakse Sodišča[5] ob upoštevanju njegove zakonske podlage, njegove stalnosti, obveznosti njegove sodne pristojnosti, kontradiktornosti postopka, njegovega uporabljanja pravnih pravil in njegove neodvisnosti opredeliti kot „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) dodaja, da dejansko odloča o sporu, ker D. Raugevicius meni, da pravne predpostavke za izročitev niso izpolnjene, ministrstvo za pravosodje pa meni, da prošnje za izročitev ni mogoče takoj zavrniti. Nazadnje, mnenje, ki ga mora Korkein oikeus (vrhovno sodišče) izdati, je zavezujoče v tem smislu, da prošnji za izročitev ni mogoče ugoditi, če ugotovi, da glede izročitve obstaja ovira. V teh okoliščinah meni, da odloča v postopku, ki bo privedel do izdaje sodne odločbe.

21. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) poudarja, da je podlaga prošnje za izročitev Evropska konvencija o izročitvi in da ta enako kot druge mednarodne konvencije ne določa obveznosti države, ki ne dovoli izročitve svojih državljanov, da sprejme ukrepe za izvršitev kazni, ki je bila naložena v drugi državi. Unija in Ruska federacija nimata sklenjene nobene konvencije o izročitvi, prav tako pa Republika Finska z Rusko federacijo ni podpisala nobenega dvostranskega sporazuma o izročitvi.

22. Po mnenju Korkein oikeus (vrhovno sodišče) so lahko upoštevne tudi mednarodne konvencije o priznavanju sodnih odločb v kazenskih zadevah in o premestitvi obsojenih oseb, saj je njihov namen zagotoviti, da lahko obsojenec svojo kazen prestaja v državi, katere državljan je ali v kateri ima prebivališče, kar je lahko koristno z vidika njegove ponovne socializacije in vključitve v družbo.

23. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) poudarja, da se je Sodišče v sodbi z dne 6. septembra 2016, Petruhhin,[6] prvič izreklo v zvezi s tem, kako pravo Unije učinkuje na izročitev državljana Unije iz Unije zaradi mednarodne konvencije o izročitvi, ki jo je sklenila zadevna država članica. Glede tega opozarja, da je v navedeni sodbi šlo za prošnjo za izročitev, ki jo je podala tretja država zaradi kazenskega pregona.

24. Primer, o katerem mora zdaj presojati Korkein oikeus (vrhovno sodišče), pa je drugačen. Problem, s katerim se srečuje, je v tem primeru vprašanje, ali je smernice, ki jih je Sodišče zagotovilo v sodbi z dne 6. septembra 2016, Petruhhin,[7] mogoče neposredno uporabiti tudi v primerih, v katerih je državljan Unije predmet prošnje za izročitev tretji državi zaradi izvršitve zaporne kazni. Ugotoviti je treba torej, ali in, če da, kako je mogoče mehanizme sodelovanja v kazenskih zadevah uporabiti v primeru, v katerem je kaznivo dejanje že bilo predmet izvršljive odločbe v tretji državi.

25. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) opozarja, da ima v skladu s členom 21 PDEU vsak državljan Unije pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic. Tveganje, da bo lahko tak državljan, če zapusti ozemlje države članice svojega državljanstva in vstopi na ozemlje druge države članice, izročen tretji državi, lahko vpliva na njegovo svobodo gibanja. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) meni, da glede te ovire za svobodo gibanja ni pomembno, ali se prošnja za izročitev nanaša na ukrepe kazenskega pregona ali izvršitev kazni v tretji državi. Poleg tega naj okoliščina, da ima zadevna oseba tudi državljanstvo tretje države, ki prosi za njeno izročitev, ne bi bila upoštevna za preučitev njenega položaja z vidika prava Unije. Vendar želi Korkein oikeus (vrhovno sodišče) od Sodišča dobiti potrditev glede teh točk.

5 Korkein oikeus (vrhovno sodišče) v zvezi s tem navaja med drugim sodbo z dne 19. decembra 2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou (C-363/11, EU:C:2012:825, točka 18).

6 C-182/15, EU:C:2016:630.

7 C-182/15, EU:C:2016:630.

26. To sodišče poudarja, da obstaja razlika v obravnavanju finskega državljana in državljana druge države članice, saj je v skladu s finskim pravom mogoče izročiti samo slednjega. Navedeno sodišče pa opozarja, da so v položaju, v katerem se uporablja pravo Unije, lastni državljani in državljani drugih držav članic lahko postavljeni v različen položaj samo, če so podani razlogi, priznani v sodni praksi Sodišča. V zvezi s tem Korkein oikeus (vrhovno sodišče) omenja cilj preprečevanja nevarnosti nekaznovanosti oseb, ki so storile kaznivo dejanje, to je cilj, ki se je štel za legitimen v sodbi z dne 6. septembra 2016, Petruhhin.[8] Tako izročitev zaradi kazenskega pregona kot tudi izročitev zaradi izvršitve sodbe sta v skladu s tem ciljem. Zato je treba po mnenju tega sodišča v skladu s to sodno prakso preučiti, ali so finski državljani glede izvršitve kazni v drugačnem položaju kot državljani drugih držav članic.

27. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) glede tega opozarja, da čeprav mednarodne konvencije o izročitvi načeloma vsebujejo obveznost kazenskega pregona domačega državljana, če se ta ne izroči, ni nobene obveznosti v primeru zavrnitve izročitve na nacionalnem ozemlju zagotoviti izvršitev kazni. To je razvidno zlasti iz člena 6(2) Evropske konvencije o izročitvi. Poleg tega Republika Finska tako kot številne druge države članice ni pogodbenica konvencije, kot je Konvencija o mednarodni veljavnosti kazenskih sodb,[9] iz katere bi izhajala splošna obveznost izvršitve sodb, izdanih v drugih državah.

28. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) dodaja, da je v finskem pravu za izvršitev tuje obsodbe, ki je bila izrečena v tretji državi, potrebno soglasje ne le države, ki je izrekla obsodbo, ampak tudi države izvršitve, pa tudi soglasje obsojenca, razen v izjemnih okoliščinah, ki tu niso upoštevne. Tako je očitno, da varstvo pred izročitvijo, ki so ga deležni samo lastni državljani, ni utemeljeno niti z obveznostjo države, da na finskem ozemlju zagotovi izvršitev kazni, ki so v tujini naložene njenim državljanom, niti z dejansko možnostjo zagotoviti to izvršitev.

29. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) tudi ugotavlja, da če se prošnja za izročitev poda zaradi izvršitve zaporne kazni, uporaba mehanizma sodelovanja, ki temelji na uvedbi kazenskega pregona, pomeni začetek novega postopka zaradi istega kaznivega dejanja, ki bi bil lahko v nasprotju z načelom *ne bis in idem*. Čeprav se to načelo, vsebovano v členu 50 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, uporablja med državami članicami Unije, zunaj Unije pa ni uzakonjeno na enak način, ga namreč nekatere države članice vseeno spoštujejo tudi v primeru sodbe, izdane v tretji državi.

30. Poleg tega je lahko uvedba kazenskega pregona v zaprošeni državi članici nemogoča iz drugih pravnih razlogov. Na primer, če bi bil v obravnavani zadevi D. Raugevicius finski državljan, na Finskem ne bi mogel biti kazensko preganjan, čeprav je Finska na podlagi državljanstva pristojna za pregon kaznivih dejanj, storjenih v tujini. Ker je šlo pri kaznivem dejanju za majhno količino prepovedane droge za lastno uporabo, bi kazenski pregon po finskem pravu namreč že zastaral.

31. Korkein oikeus (vrhovno sodišče) se sprašuje, ali je mehanizem sodelovanja, kot ga omenja Sodišče v sodbi z dne 6. septembra 2016, Petruhhin,[10] primerno uporabiti zaradi kazenskega pregona v primeru, v katerem je bila v tretji državi že izdana obsodilna sodba zaradi kaznivega dejanja.

32. To sodišče navaja, da je po logiki sodbe z dne 6. septembra 2016, Petruhhin,[11] očitno mogoče obvestiti državo članico, katere državljanstvo ima zadevni državljan Unije, in počakati, ali bo izdala evropski nalog za prijetje zaradi kazenskega pregona ali celo zaradi izvršitve kazenske odločbe v skladu z njenim nacionalnim pravom. Vendar se v tem primeru postavlja vprašanje, v kakšnem roku mora ta država članica sprejeti odločitev, pri čemer je to vprašanje v interesu osebe, na katero se nanaša prošnja za izročitev. Poleg tega naj v primeru, kot je obravnavani, ne bi bilo samoumevno, da bo država članica,

8 C-182/15, EU:C:2016:630, točka 37.

9 Evropska konvencija o mednarodni veljavnosti kazenskih sodb, ki je bila v okviru Sveta Evrope podpisana 28. maja 1970 v Haagu.

10 C-182/15, EU:C:2016:630.

11 C-182/15, EU:C:2016:630.

katere državljanstvo ima zadevna oseba, menila, da je uvedba kazenskega pregona potrebna, zlasti zaradi zastaranja kazenskega pregona ali nacionalne uporabe načela *ne bis in idem*. V takem primeru naj bi bilo treba razložiti, ali mora zaprošena država potem izročiti državljana druge države članice ali pa mora izročitev zavrniti in katere dejavnike, povezane s posamičnim primerom, je treba upoštevati.

33. V teh okoliščinah je Korkein oikeus (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba nacionalne predpise o izročitvi zaradi kaznivega dejanja z vidika prostega gibanja državljanov druge države članice presojati enako ne glede na to, ali je prošnja za izročitev tretje države, ki temelji na konvenciji o izročitvi, podana z namenom izvršitve kazni ali – kot v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630) – z namenom kazenskega pregona? Ali je pomembno, da ima oseba, za katere izročitev se prosi, poleg državljanstva Unije tudi državljanstvo države, ki je podala prošnjo za izročitev?

2. Ali nacionalna ureditev, v skladu s katero se samo lastnih državljanov ne izroči zaradi izvršitve kazni zunaj Unije, neupravičeno postavlja državljane druge države članice v slabši položaj? Ali je treba tudi v primeru, v katerem gre za izvršitev, uporabiti mehanizme prava Unije, s katerimi se lahko cilj, ki je sam po sebi legitimen, doseže na manj škodljiv način? Kako je treba odgovoriti na prošnjo za izročitev, če se na podlagi tovrstnih mehanizmov o njej obvesti drugo državo članico, vendar ta na primer zaradi pravnih ovir ne sprejme nobenih ukrepov v zvezi s svojim državljanom?“

III. Analiza

34. Spomniti je treba, da je namen vprašanj za predhodno odločanje, ki ju postavlja Korkein oikeus (vrhovno sodišče), izvedeti, ali obstaja pravna ovira za izročitev D. Raugeviciusa Rusiji, tako da finski organi ne bi mogli ugoditi prošnji za izročitev, ki jo je podala ta tretja država.

35. S tema vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člena 18 in 21 PDEU razlagati tako, da je treba v odgovor na prošnjo za izročitev, ki spada na področje uporabe Evropske konvencije o izročitvi in jo je podala tretja država zaradi izvršitve kazni, naložene v tej državi, za državljane države članice, ki ni zaprošena država članica, uporabiti pravilo, ki zaprošeni državi članici prepoveduje izročitev lastnih državljanov.

36. Uvodoma opozarjam, da kazen, ki jo je treba izvršiti, izhaja iz odločbe, ki jo je izdalo sodišče v Leningrajski oblasti (Rusija), ki je preklicalo pogojno zaporno kazen, na katero je bil D. Raugevicius obsojen 1. februarja 2011, in ga obsodilo na štiriletno zaporno kazen. Ker se zdi naložitev te nove kazni utemeljena s tem, da D. Raugevicius ni izpolnil obveznosti, povezanih z nadzorom, je verjetno, da je bila druga kazen izrečena v njegovi nenavzočnosti. Če bi predložitveno sodišče potrdilo to ugotovitev, bi moralo preučiti, ali je bila kazenska odločba, ki se izvršuje, izdana v skladu s pravico do poštenega sojenja.

37. Ob upoštevanju tega iz sodbe z dne 6. septembra 2016, Petruhhin,[12] izhaja, da so, če Unija z zadevno tretjo državo ni sklenila mednarodnega sporazuma, za določitev pravil o izročitvi pristojne države članice.[13]

38. Vendar morajo zadevna nacionalna pravila v položajih, za katere velja pravo Unije, to pravo upoštevati.[14]

12 C-182/15, EU:C:2016:630.

13 Glej sodbo z dne 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, točka 26).

14 Glej sodbo z dne 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, točka 27).

39. Tako položaji, ki spadajo na področje uporabe člena 18 PDEU v povezavi z določbami Pogodbe DEU o državljanstvu Unije, vključujejo položaje v zvezi z uresničevanjem pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, kot je določena v členu 21 PDEU. [15]

40. Posledično je treba ugotoviti, da se za položaj državljana Unije, kot je D. Raugevicius, litovski državljan, ki je uveljavljal svojo pravico do prostega gibanja v Uniji s tem, da se je nastanil v državi članici, ki ni država članica njegovega državljanstva, uporabljata Pogodbi v smislu člena 18 PDEU.

41. Na to ugotovitev nikakor ne vpliva okoliščina, ki jo poudarja Korkein oikeus (vrhovno sodišče), da ima zadevna oseba tudi državljanstvo tretje države, ki prosi za njeno izročitev. Zadevna oseba zaradi dvojnega državljanstva države članice in tretje države namreč nikakor ne more ostati brez svoboščin, ki jih ima na podlagi prava Unije kot državljan države članice. [16] Na določitev področja uporabe prava Unije prav tako ne vpliva dejstvo, da je bila drugače kot v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, [17] prošnja za izročitev iz postopka v glavni stvari podana zaradi izvršitve zaporne kazni, in ne zaradi kazenskega pregona.

42. Kjer se uporabljata Pogodbi, je s členom 18 PDEU prepovedana vsakršna diskriminacija glede na državljanstvo.

43. V skladu s členom 6(1)(a) Evropske konvencije o izročitvi je njenim pogodbenicam dovoljeno zavrniti izročitev svojih državljanov. Vendar je treba to pristojnost izvajati v skladu s primarno zakonodajo, natančneje, s pravili Pogodbe DEU na področju enakega obravnavanja in svobode gibanja državljanov Unije. [18]

44. Tako mora biti, če država članica uporabi določbo svojega nacionalnega prava, v skladu s katero nobenega državljana te države članice ni mogoče izročiti, to v skladu s Pogodbo DEU, zlasti njenima členoma 18 in 21. [19]

45. V zvezi s tem je Sodišče odločilo, da se z nacionalnimi pravili države članice o izročitvi, s katerimi se uvaja različno obravnavanje glede na to, ali je zadevna oseba državljan te države članice ali državljan neke druge države članice – ker se z njimi državljanom drugih držav članic, ki so bili na ozemlju zaprošene države članice, ne priznava varstvo pred izročitvijo, ki velja za državljane zadnjenavedene države članice – lahko vpliva na svobodo gibanja prvonavedenih v Uniji. [20]

46. Iz tega izhaja, da v položaju, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, neenako obravnavanje, s katerim se dovoli izročitev državljana Unije, ki je državljan države članice, ki ni zaprošena država članica, kot je D. Raugevicius, pomeni omejitev svobode gibanja v smislu člena 21 PDEU. [21]

47. Taka omejitev je lahko upravičena le, če temelji na objektivnih razlogih in je sorazmerna s ciljem, ki se zakonito uresničuje z zadevnimi nacionalnimi pravili o izročitvi. [22]

48. Sodišče je priznalo, da cilj preprečevanja nevarnosti nekaznovanosti oseb, ki so storile kaznivo dejanje, spada v okvir preprečevanja kriminala in boja proti njemu. Ta cilj je treba v okviru območja svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja iz člena 3(2) PEU v pravu Unije šteti za legitimen. [23]

15 Glej sodbo z dne 10. aprila 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, točka 33).

16 Glej sodbo z dne 7. julija 1992, Micheletti in drugi (C-369/90, EU:C:1992:295, točka 15).

17 C-182/15, EU:C:2016:630.

18 Glej sodbo z dne 10. aprila 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, točka 42).

19 Glej sodbo z dne 10. aprila 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, točka 43).

20 Glej sodbo z dne 10. aprila 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, točka 44 in navedena sodna praksa).

21 Glej po analogiji sodbo z dne 10. aprila 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, točka 45 in navedena sodna praksa).

22 Glej sodbo z dne 10. aprila 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, točka 46 in navedena sodna praksa).

23 Glej sodbo z dne 10. aprila 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, točka 47 in navedena sodna praksa).

49. Vendar ukrepe, ki omejujejo temeljno svoboščino, kot je ta, ki jo določa člen 21 PDEU, objektivni razlogi upravičujejo le, če so nujni za varstvo interesov, ki jih želijo zagotoviti, in če teh ciljev ni mogoče doseči z manj omejevalnimi ukrepi. [24]

50. Glede na sodno prakso Sodišča, kot sem jo pravkar opisal, se torej postavlja vprašanje, ali bi Republika Finska glede D. Raugeviciusa lahko ravnala tako, da bi v uresničevanje njegove pravice do prostega gibanja posegala manj kot z odločitvijo, da ga izroči Rusiji.

51. Pri ugotavljanju, ali obstaja alternativen ukrep, ki bi manj posegal v uresničevanje pravic, podeljenih s členom 21 PDEU, in s katerim bi bilo mogoče prav tako učinkovito kot z odločitvijo o izročitvi doseči cilj preprečevanja nevarnosti nekaznovanosti osebe, obsojene na zaporno kazen v tretji državi, je Sodišče v sodbi z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, [25] v zvezi s prošnjo za izročitev zaradi kazenskega pregona odločilo, da je treba dati prednost izmenjavi podatkov z državo članico, katere državljan je zadevna oseba, da se eventualno organom te države članice omogoči, da z namenom uvedbe kazenskega postopka izdajo evropski nalog za prijetje. Tako je Sodišče ugotovilo, da mora država članica, v kateri se nahaja državljan Unije, ki je državljan druge države članice, in kateri tretja država, s katero je sklenila sporazum o izročitvi, poda prošnjo za izročitev, obvestiti državo članico, katere državljan je navedeni državljan, in glede na okoliščine primera tej državi članici na njeno prošnjo predati tega državljana v skladu z določbami Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, [26] kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, [27] če je ta država članica na podlagi svojega nacionalnega prava pristojna, da zoper to osebo uvede kazenski postopek za kazniva dejanja, izvršena zunaj njenega nacionalnega ozemlja. [28]

52. Sodišče je v sodbi z dne 10. aprila 2018, Pisciotti, [29] odločilo, da je to rešitev, uporabljeno v okoliščinah, v katerih ni bilo mednarodnega sporazuma o izročitvi med Unijo in zadevno tretjo državo, mogoče uporabiti v položaju, v katerem zaprošeni državi članici na podlagi takega sporazuma svojih državljanov ni treba izročiti.

53. Vendar okoliščine obravnavane zadeve po mojem mnenju preprečujejo, da bi se sprožitev mehanizma sodelovanja med zaprošeno državo članico in državo članico, katere državljanstvo ima zadevna oseba – kot je ta mehanizem poudarilo Sodišče v sodbi z dne 6. septembra 2016, Petruhhin [30] – lahko štela za primerno alternativo izročitvi.

54. Kot smo videli, ta mehanizem namreč temelji na tem, da zaprošena država članica obvesti državo članico, katere državljanstvo ima zadevna oseba, z namenom, da se organom zadnjenavedene države članice omogoči eventualna izdaja evropskega naloga za prijetje zaradi kazenskega pregona.

55. Spomniti pa moram, da se prošnja za izročitev v postopku v glavni stvari nanaša na izvršitev kazni, na katero je bil D. Raugevicius obsojen v Rusiji. Zato je treba ugotoviti ne to, ali bi lahko pravosodni organi države članice, katere državljanstvo ima D. Raugevicius, to je Republike Litve, proti njemu začeli nov kazenski postopek, temveč bolj to, ali izvršitev te kazni v Uniji pomeni alternativen ukrep izročitvi ali ne. Poudarjam tudi, da bi bila rešitev, katere namen bi bil litovskim pravosodnim organom omogočiti izdajo evropskega naloga za prijetje, da bi proti D. Raugeviciusu začeli nov kazenski postopek, v nasprotju z načelom *ne bis in idem*.

24 Glej sodbo z dne 10. aprila 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, točka 48 in navedena sodna praksa).

25 C-182/15, EU:C:2016:630.

26 UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34.

27 UL 2009, L 81, str. 24, v nadaljevanju: Okvirni sklep 2002/584.

28 Glej sodbo z dne 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, točke od 48 do 50).

29 C-191/16, EU:C:2018:222.

30 C-182/15, EU:C:2016:630.

56. Prav tako si ne morem predstavljati vzpostavitve mehanizma, s katerim bi imeli litovski pravosodni organi možnost izdati evropski nalog za prijetje, da bi izvršili kazen na litovskem ozemlju. Poleg pravne ovire v obliki dejstva, da je kazen, ki jo je treba izvršiti, naložilo sodišče tretje države, poudarjam, da bi se lahko finski organi v takem primeru utemeljeno sklicevali na razlog za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje, naveden v členu 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584, na podlagi katerega lahko izvršitveni pravosodni organ zavrne izvršitev takega naloga, če je izdan zaradi izvršitve zaporne kazni in ko se zahtevana oseba „nahaja v izvršitveni državi članici ali je državljan ali prebivalec te države“ in se ta država zaveže, da bo izvršila kazen v skladu s svojim notranjim pravom.

57. Sodišče je že odločilo, da je namen tega razloga za fakultativno neizvršitev predvsem omogočiti izvršitvenemu pravosodnemu organu, da kot posebej pomembno izpostavi možnost, da se zahtevani osebi po prestani kazni, na katero je bila obsojena, omogočijo boljše možnosti za ponovno vključitev v družbo. [31]

58. V zvezi s tem je treba poudariti, da je D. Raugevicius, kot Korkein oikeus (vrhovno sodišče) navaja v predložitveni odločbi, ugovarjal svoji izročitvi, pri čemer se je skliceval med drugim na to, da že dalj časa živi na Finskem in ima v tej državi članici dva otroka, ki sta finska državljana.

59. Ti dejanski elementi v tem postopku niso bili izpodbijani. Poleg tega poudarjam, da na obravnavi, ki je bila 14. maja 2018, Sodišče niti Republiki Finski niti zastopniku D. Raugeviciusa ni moglo postaviti vprašanj, da bi dobilo potrditev teh elementov in bi mu bile razjasnjene vezi, ki obstajajo med D. Raugeviciusom in to državo članico, ker se nobeni od teh dveh strank ni zdelo koristno udeležiti se te obravnave. Zato se bom oprl samo na dejanske elemente, ki so mi na voljo, to je na tiste, ki so razvidni iz predložitvene odločbe.

60. Okoliščina, da D. Raugevicius že dalj časa živi na Finskem in ima v tej državi članici dva otroka, ki sta finska državljana, me napeljuje k sklepanju, da bi bilo treba za spodbuditev njegove ponovne vključitve v družbo po prestajanju kazni sodbo, izdano v Rusiji, izvršiti na finskem ozemlju, po potrebi po tem, ko bi bila ta kazen prilagojena glede na kazen, ki jo določa finska kazenska zakonodaja za istovrstno kaznivo dejanje.

61. V odgovoru Republike Finske na prošnjo za izročitev, ki so jo podali ruski organi, je treba torej upoštevati funkcijo ponovne vključitve, ki jo ima kazen, to je funkcijo, ki je tesno povezana s pojmom „človekovo dostojanstvo“, določenim v členu 1 Listine o temeljnih pravicah.

62. Izvršitev kazni nastopi po razglasitvi pravnomočnosti obsodilne sodbe. To je torej zadnja faza kazenskega procesa, s katero kazenska sankcija dobi učinek.

63. Vključuje vse ukrepe, katerih namen je na eni strani zagotovitev materialne izvršitve kazni, na drugi strani pa zagotovitev ponovne vključitve obsojenca v družbo. V okviru tega morajo pristojni pravosodni organi določiti postopke v zvezi s potekom kazni in njeno ureditvijo, tako da na primer odločijo o izvrševanju kazni z opravljanjem dela zunaj zavoda za prestajanje kazni zapora, dovoljenjih za izhod, prestajanju kazni v zavodu odprtega tipa, razdelitvi in odložitvi izvršitve kazni, ukrepih predčasnega ali pogojnega odpusta zapornika oziroma elektronskem nadzoru. Pravo izvrševanja kazni vključuje tudi ukrepe, ki so lahko sprejeti po odpustu obsojene osebe, na primer varstveno nadzorstvo oziroma vključitev zadevne osebe v programe rehabilitacije, ali pa ukrepe plačila odškodnine žrtvam.

64. S tega vidika pravosodni organi vse ukrepe v zvezi z izvrševanjem in ureditvijo kazni individualizirajo, tako da ob upoštevanju interesov družbe in pravic žrtev poleg preprečevanja povratništva spodbujajo vključitev oziroma ponovno vključitev obsojenca v družbo.

31 Glej med drugim sodbo z dne 29. junija 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, točka 21 in navedena sodna praksa).

65. Izvršitev kazni v državi članici, v kateri zadevna oseba prebiva skupaj s svojo družino, pomaga zmanjšati vrzel med njo in skupnostjo, v katero se bo vrnila, ko bo kazen izvršena. Določitev tega kraja za izvršitev kazni je nujna za ohranitev družbene vezi, ki jo je vzpostavila zadevna oseba, ki je omogočala njeno vključenost v zadevno družbo in ki bo torej spodbudila njeno ponovno vključitev v družbo po prestani zaporni kazni.

66. Premestitev je ukrep izvrševanja kazni.[32] Omogoča individualizacijo kazni s ciljem spodbuditi ponovno vključitev obsojenca v družbo.

67. Kot je Sodišče že poudarilo, socialna reintegracija državljana Unije v državi članici, v katero je resnično vključen, ni samo v njegovem interesu, ampak tudi na splošno v interesu Unije.[33]

68. Pomen, ki ga zakonodajalec Unije pripisuje cilju ponovne vključitve v družbo, je izrecno potrjen zlasti v Okvirnem sklepu Sveta 2008/909/PNZ z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb v kazenskih zadevah, s katerimi so izrečene zaporne kazni ali ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti, za namen njihovega izvrševanja v Evropski uniji[34], v katerega členu 3(1) je pojasnjeno, da je njegov namen „lažj[a] socialn[a] rehabilitacij[a] obsojene osebe“.

69. Poleg tega je Evropsko sodišče za človekove pravice poudarilo obveznost držav članic, da pri oblikovanju svojih kazenskih politik upoštevajo cilj ponovne vključitve zapornikov.[35]

70. Glede na cilj zagotoviti osebi, obsojeni na zaporno kazen v tretji državi, boljše možnosti za ponovno vključitev v družbo, se državljani zaprošene države članice in državljani drugih držav članic, ki prebivajo v tej državi, načeloma ne smejo obravnavati različno.[36]

71. Državljani drugih držav članic, ki imajo z družbo zaprošene države članice dejansko, trdno in trajno vez, so namreč v primerljivem položaju z državljani zadnjenavedene države članice. Če bi bili obravnavani drugače, tako da ne bi dobili enakih možnosti za ponovno vključitev v družbo, bi šlo torej za diskriminacijo glede na državljanstvo, ki je prepovedana s členom 18 PDEU. Trditi, da imajo lahko takšno vez samo osebe z državljanstvom zaprošene države članice, je očitno v nasprotju s samim pojmom „državljanstvo Unije“.[37]

72. Funkcija ponovne vključitve v družbo, ki jo ima kazen, se tako izkaže za izenačevalno pravilo, ki je kot táko neločljivo povezano s statusom državljana Unije.

73. V zvezi s tem poudarjam, da različno obravnavanje finskih državljanov in državljanov drugih držav članic, ki imajo prebivališče na Finskem, v obravnavanem primeru ne more biti upravičeno s ciljem preprečevanja nekaznovanosti oseb, ki so storile kaznivo dejanje, kot ga je Sodišče izpostavilo v sodbi z dne 6. septembra 2016, Petruhhin.[38]

74. Izvršitev kazni, ki je bila v Rusiji naložena D. Raugeviciusu, na finskem ozemlju se namreč zdi možna na dveh podlagah.

32 Glej v zvezi s tem ESČP, 27. junij 2006, Szabó proti Švedski (CE:ECHR:2006:0627DEC002857803, str. 12).

33 Glej zlasti sodbo z dne 17. aprila 2018, B in Vomero (C-316/16 in C-424/16, EU:C:2018:256, točka 75 in navedena sodna praksa).

34 UL 2008, L 327, str. 27.

35 Glej zlasti ESČP, 30. junij 2015, Khoroshenko proti Rusiji (CE:ECHR:2015:0630JUD004141804, točka 121).

36 Glej po analogiji v zvezi s členom 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 sodbo z dne 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, točka 40 in navedena sodna praksa).

37 Glej v istem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca P. Mengozzija v zadevi Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:151, točki 50 in 51), ki poleg tega poudarja, da je „[d]ejstvo, da danes ni več mogoče neizpodbojno domnevati, da so možnosti za vključitev obsojene osebe v družbo največje samo v državi, katere državljanstvo ima, […] posledica svobode gibanja in prebivanja, določene s pravom Unije“ (točka 51).

38 C-182/15, EU:C:2016:630, točka 37.

75. Prvič, zdi se mi, da taka možnost izhaja iz pravil, ki jih vsebuje Konvencija Sveta Evrope z dne 21. marca 1983 o transferju obsojenih oseb.[39]

76. V skladu z navedbami v preambuli te konvencije se z njo vzpostavlja mednarodno sodelovanje na področju kazenske zakonodaje, ki „mora biti […] namenjeno učinkovitejšemu pravosodju in […] mora omogočiti resocializacijo obsojenih oseb“.

77. Med pogoji za premestitev člen 3(1)(a) Konvencije o transferju obsojenih oseb določa pogoj, da mora biti „obsojena oseba […] državljan države, v kateri naj bi prestajal kazen“. V skladu s členom 3(4) iste konvencije lahko „[v]saka država […] kadar koli v izjavi, naslovljeni na generalnega sekretarja Sveta Evrope, sama določi pojem državljana za potrebe te konvencije“.[40] Republika Finska pa je v izjavi, deponirani 29. januarja 1987, navedla, da „v skladu s [členom 3(4) sama] z izrazom ‚državljan‘ razume državljana države prestajanja kazni in *tujce, ki imajo stalno prebivališče v državi prestajanja kazni*“.[41]

78. Republika Finska se je torej odločila uporabo določb Konvencije o transferju obsojenih oseb razširiti na „tujce, ki imajo stalno prebivališče“ na njenem ozemlju.

79. V okviru preučitve možnosti za izvršitev kazni na Finskem bi bilo treba eventualno upoštevati tudi Dodatni protokol h Konvenciji o transferju obsojenih oseb, sklenjen 18. decembra 1997,[42] katerega člen 2 se nanaša na osebe, ki so pobegnile iz države izreka kazni.

80. Drugič in vsekakor možnost, da se kazen, ki je bila v Rusiji naložena D. Raugeviciusu, izvrši na finskem ozemlju, izhaja iz zakona o mednarodnem sodelovanju pri izvrševanju določenih kazenskopravnih sankcij, katerega člen 3 določa, da se kazen, ki jo naloži tuje sodišče, lahko izvrši na Finskem, če je obsodilna sodba v državi, v kateri je bila izdana, pravnomočna in izvršljiva ter če je država, v kateri je bila kazen naložena, za to zaprosila ali je s tem soglašala. V skladu z istim členom se kazen, ki vključuje odvzem prostosti, lahko izvrši na Finskem, če je obsojenec finski državljan ali tujec, ki ima na Finskem stalno prebivališče, in če se obsojenec s tem strinja.

81. Iz navedenega izhaja, da za zagotovitev cilja preprečevanja nevarnosti nekaznovanosti oseb, ki so storile kaznivo dejanje, in cilja, da se zahtevani osebi po prestani kazni, na katero je bila obsojena, omogočijo boljše možnosti za ponovno vključitev v družbo, v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, ni treba uporabiti mehanizma sodelovanja po vzoru tistega, ki ga je Sodišče uporabilo v sodbi z dne 6. septembra 2016, Petruhhin,[43] med zaprošeno državo članico in državo članico, katere državljanstvo ima zadevna oseba, to je mehanizma, katerega praktično izvajanje je zapleteno in katerega posledice so negotove. Ob upoštevanju vezi, ki jih ima, kot kaže, D. Raugevicius s Finsko, namreč niti z vidika boja proti nekaznovanosti niti z vidika ponovne vključitve v družbo ne bi bilo nobenega interesa za podprtje možnosti, da se kazen, ki mu je bila naložena, izvrši v Litvi. Zato menim, da v tem okviru ni razvidno, da bi bilo treba obvestiti državo članico, katere državljanstvo ima zadevna oseba, z namenom tej državi omogočiti izdajo evropskega naloga za prijetje zaradi uvedbe kazenskega pregona ali izvršitve kazni.

39 Glej po analogiji v zvezi z upoštevanjem te konvencije za ugotovitev možnosti, da država članica izvrši kazen, naloženo v drugi državi članici, sodbo z dne 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, točke od 44 do 49).

40 V Obrazložitvenem poročilu h Konvenciji o transferju obsojenih oseb je v zvezi s tem navedeno, da je „[t]o možnost, ki ustreza možnosti iz [člena 6(1)(b)] Evropske konvencije o izročitvi, […] treba razlagati široko: gre za to, da se pogodbenicam omogoči razširitev uporabe Konvencije tudi na osebe, ki niso ‚državljani‘ v ožjem smislu zakonodaje zadevne države o državljanstvu, na primer na osebe brez državljanstva ali državljane drugih držav, ki pa so se v državi ustalili, ker imajo v njej stalno prebivališče“ (str. 4, točka 20).

41 Moj poudarek. Sodišče je na obstoj take izjave opozorilo v sodbi z dne 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, točka 48).

42 Kar zadeva Protokol o spremembi Dodatnega protokola h Konvenciji o transferju obsojenih oseb, sklenjen 22. novembra 2017, ta do zdaj še ni začel veljati.

43 C-182/15, EU:C:2016:630.

82. Vendar mora država članica, ki mora odgovoriti na prošnjo za izročitev, v teh okoliščinah na podlagi členov 18 in 21 PDEU uporabiti vse instrumente mednarodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, ki so ji na voljo v zvezi s tretjo državo prosilko, da pridobi njeno soglasje za izvršitev zaporne kazni, naložene zadevni osebi, na svojem ozemlju, po potrebi po tem, ko je bila ta kazen prilagojena glede na kazen, ki jo določa kazenska zakonodaja zadevne države članice za istovrstno kaznivo dejanje. S takim sodelovanjem s tretjo državo, ki prosi za izročitev, katerega namen je zagotoviti izvršitev kazni na ozemlju zaprošene države članice, ta država članica manj posega v uresničevanje pravice do prostega gibanja, hkrati pa v kar največji meri preprečuje nevarnost, da bi zaradi neizvršitve kazni kaznivo dejanje, v zvezi s katerim je bila izdana sodba, ostalo nekaznovano. S takim ravnanjem zaprošena država članica spodbudi ponovno vključitev obsojenca v družbo po prestajanju kazni. Zato se mi zdi bistveno, da se hkrati s ciljem boja proti nekaznovanosti upošteva tudi cilj spodbujanja ponovne vključitve v družbo, in sicer z dajanjem prednosti rešitvi, ki je primerna za doseganje obeh navedenih ciljev.

83. Skratka, pri preverjanju, ali je z alternativnimi ukrepi, ki v prosto gibanje državljana Unije posegajo manj kot njegova izročitev, mogoče prav tako učinkovito doseči cilj preprečevanja nevarnosti nekaznovanosti oseb, ki so storile kaznivo dejanje, mora predložitveno sodišče upoštevati še en cilj, ki je v pravu Unije prav tako bistven, to je cilj spodbujanja ponovne vključitve obsojencev v družbo. S tega vidika je treba, kot je pravilno poudarila Evropska komisija, preučiti ne le oblike notranjega sodelovanja v kazenskih zadevah, ki veljajo v Uniji, temveč tudi oblike sodelovanja v kazenskih zadevah med državami članicami in tretjimi državami, ki izhajajo iz mednarodnih konvencij, zlasti tistih, ki so bile sklenjene v okviru mednarodnih organizacij, s katerimi sodeluje Unija.

84. Naj za konec dodam, da za odločbo, s katero bi finski organi zavrnili prošnjo za izročitev, ki jo je podala Ruska federacija, ne bi bilo mogoče šteti, da je v nasprotju z določbami Evropske konvencije o izročitvi.

85. Kot sem že navedel, člen 6(1)(a) Evropske konvencije o izročitvi namreč Republiki Finski omogoča, da zavrne izročitev svojih državljanov. Poudariti je treba, da se je Finska v skladu z možnostjo, ki je na voljo na podlagi člena 6(1)(b) te konvencije, odločila z izjavo opredeliti izraz „državljani“ za namene navedene konvencije tako, da pomeni „državljane Finske, Danske, Islandije, Norveške in Švedske, *pa tudi tujce s stalnim prebivališčem v teh državah*“ [44].

86. V obravnavanem primeru ta volja za izenačitev glede varstva pred izročitvijo, ki jo je Republika Finska izrazila v tej izjavi, ne more ostati neuresničena v zvezi z državljanom Unije, kot je D. Raugevicius. Člena 18 in 21 PDEU Republiki Finski nalagata, da ji zagotovi polni učinek.

87. Zato menim, da je treba člena 18 in 21 PDEU razlagati tako, da mora v okoliščinah, kot so te v sporu o glavni stvari, v katerih tretja država državi članici, v kateri je državljan Unije, ki je državljan druge države članice, poda prošnjo za izročitev zaradi izvršitve zaporne kazni, ki je bila naložena v tej tretji državi, zaprošena država članica preučiti, ali bi glede na vezi obsojenca s to državo članico izvršitev kazni v tej državi lahko spodbudila njegovo ponovno vključitev v družbo. [45] Če je odgovor pritrdilen, mora navedena država članica uporabiti vse instrumente mednarodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, ki so ji na voljo v zvezi s tretjo državo prosilko, da pridobi njeno soglasje za izvršitev zadevne kazni na svojem ozemlju, po potrebi po tem, ko je bila ta kazen prilagojena glede na kazen, ki jo določa kazenska zakonodaja zadevne države članice za istovrstno kaznivo dejanje.

44 Moj poudarek.

45 Zaprošena država članica se lahko pri tem opre po analogiji na merila, ki so našteta v uvodni izjavi 9 Okvirnega sklepa 2008/909. Glej v zvezi s tem Martufi, A., „Assessing the resilience of ‚social rehabilitation‘ as a rationale for transfer: A commentary on the aims of Framework Decision 2008/909/JHA“, *New Journal of European Criminal Law*, Sage Publishing, New York, 2018, zv. 9, št. 1, str. 43–61.

IV. Predlog

88. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanji za predhodno odločanje, ki ju je postavilo Korkein oikeus (vrhovno sodišče, Finska), odgovori:

Člena 18 in 21 PDEU je treba razlagati tako, da mora v okoliščinah, kot so te v sporu o glavni stvari, v katerih tretja država državi članici, v kateri je državljan Unije, ki je državljan druge države članice, poda prošnjo za izročitev zaradi izvršitve zaporne kazni, ki je bila naložena v tej tretji državi, zaprošena država članica preučiti, ali bi glede na vezi obsojenca s to državo članico izvršitev kazni v tej državi lahko spodbudila njegovo ponovno vključitev v družbo. Če je odgovor pritrdilen, mora navedena država članica uporabiti vse instrumente mednarodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, ki so ji na voljo v zvezi s tretjo državo prosilko, da pridobi njeno soglasje za izvršitev zadevne kazni na svojem ozemlju, po potrebi po tem, ko je bila ta kazen prilagojena glede na kazen, ki jo določa kazenska zakonodaja zadevne države članice za istovrstno kaznivo dejanje.